

Mahrukat kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 9/VII/1938 - Sayı : 3955)

No.
3473

Kabul tarihi
22 - VI - 1938

BİRİNCİ MADDE — Nüfusu iki binden aşağı olmıyan ve belediye teşkilâtı bulunan yerlerde aşağıda isimleri yazılı binaların teshininde her nevi taş kömürü, linyit, turp gibi maden kömürleriyle kok, yarı kok ve briket gibi işlenmiş şekillerinin kullanılması mecburidir. Bu binalarda havagazı, petrol, petrol müştakları ve benzerleriyle elektrik dahi teshin vasıtası olarak kullanılabilir:

A) Resmî dairelerin buldukları bütün binalarla Devletin, hususî idarelerin ve belediyelerin doğrudan doğruya veya iştirâk suretile işlettikleri müesseselere mahsus binalar;

B) Kışla, polis ve şehir içindeki jandarma karakolları ile resmî ve hususî mekteb, hastahane, sanatoryom ve dispanserler;

C) Hükmi şahsiyeti haiz şirket ve müesseselerle Teşviki sanayi kanunundan istifade eden veya istifade edebilecek vasıftaki müesseselerin faaliyetlerinde kullanılan binalar;

D) Borsa, ticaret ve sanayi odaları, kulüb ve her türlü cemiyetlere mahsus binalar;

E) Sinemalar, tiyatrolar, barlar, dansingler, gazinolar, birahaneler ve meyhaneler.

Teshin vasıtası olarak kullanılabilirler artık bırakan ve bu madde şumulüne giren fabrikalar, bu artıkları da teshin vasıtası olarak kullanabilirler.

İKİNCİ MADDE — Etibank aşağıdaki vazifeleri yapmakla mükelleftir:

A) Mahrukat ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi nevi mahrukatla ve ne suretle karşılanabileceğini tedkik ve mahrukat fiatlarını mahrukatın nevine ve şekline göre tesbit ederek neticelerini İktisad vekâletine bildirmek;

B) Birinci madde ile yakılması mecburiyet altına konan mahrukatı yakacak ucuz ve kullanışlı metal ve topraktan mamul fennî ve iktisadî soba ve sair teshin vasıtaları ile bunların kurulma ve işletilmelerine lüzumlu malzemenin vasıf ve tiplerini tedkik ve fiatlarını tesbit ederek İktisad vekâletine bildirmek;

C) Bu mahrukat ile teshin vasıtalarının istihsal ve tevzi işlerini tanzim için lüzumlu görülecek tedkikleri yaparak bu kanunun tatbik edileceği yerlerde mahrukat soba ve sair teshin vasıtalarını ve tutuşturucu maddeleri ihtiyaca kifayet edecek derecede hazırlamak ve inhisar mahiyetinde olmamak şartile satmak veya sattırmak ve lüzumunda diğer tedbirleri almak;

D) Bu kanunun tatbik edilebileceği yerleri ilân zamanından önce vekâlete bildirmek.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci madde ile yakılması mecburiyet altına konan mahrukat ile bunları yakmağa mahsus vasıtaların Etibankça kâfî miktarda temin ve ihzar edileceği yerler İktisad vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararile tesbit ve ikinci kânun ayı içinde ilân ve bütün vekâletlerle vilâyetlere ve belediyelere tamim olunur.

İlân tarihinden itibaren altı ay sonra bu yerler için kanunun tatbiki mecburiyeti başlar.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunla tesbit olunan mahrukatın tutuşturulması için kullanılması zarurî ve birinci maddede yazılı mahrukattan gayri teshin vasıtası olabilecek her nevi mevaddın nisbeti yapılacak bir nizamnamede tasrih olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunla yakılması mecburiyet altına konan mahrukat ile teshin vasıtalarının ve malzemesinin nakil, tahmil ve tahliyesinde Devlet, hususî idare ve belediyelere aid tren, vapur, liman ve iskelelerin asgarî tarifelerinde Nafta ve İktisad vekillerinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyeti kararile yüzde elliye kadar tenzilât yapılabilir.

ALTINCI MADDE — Kanunun tatbik edileceği ilân edilen yerlerde ihtiyaca kâfi mahrukat, soba ve sair teshin vasıtaları bulunduğu halde bu kanuna muhalif hareket edenler sulh mahkemelerince 10 liradan aşağı olmamak üzere hafif para cezasile cezalandırılır. Bu muhalefet hükmî şahsiyeti haiz müesseseler tarafından vukua getirilmişse ceza bu müesseselerin idaresinden mesul olan müdür hakkında tatbik olunur.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde kanunun tatbikına dair bir nizamname yapılır.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümleri neşri tarihinden itibaren yürümeğe başlar.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

1 temmuz 1938

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	23 - VI - 1938 ve 1/805
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	1 - VII - 1938 ve 4/516
<i>Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 18 80 26 54,108:110,142:143,241:242